

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 3. 7. 2025
COM(2025) 388 final

2023/0234 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady k prijatiu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení
smernica 2008/98/ES o odpade (cieľená revízia rámcovej smernice o odpade)**

(Text s významom pre EHP)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

**pozícii Rady k prijatiu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení
smernica 2008/98/ES o odpade (cieľená revízia rámcovej smernice o odpade)**

(Text s významom pre EHP)

1. CHRONOLÓGIA

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade [dokument COM(2023) 420 final – 2023/0234 COD]:	5. júla 2023.
Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:	25. októbra 2023.
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	13. marca 2024.
Dátum predloženia zmeneného návrhu:	neuplatňuje sa.
Dátum prijatia pozície Rady:	23. júna 2025.

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Cieľom návrhu Komisie je zrevidovať rámcovú smernicu o odpade, aby sa zaviedli opatrenia na zníženie vplyvov na životné prostredie a klímu spojených so vznikom potravinového odpadu a s nakladaním s textilným odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva.

Pokiaľ ide o predchádzanie vzniku potravinového odpadu, špecifickým cieľom je stanoviť pre členské štáty záväzné ciele spočívajúce v znížení množstva potravinového odpadu do konca roku 2030 na vnútroštátnej úrovni v porovnaní s množstvom vzniknutým v roku 2020, aby sa prispelo k plneniu cieľa udržateľného rozvoja č. 12.3, ktorým je „znížiť celosvetový potravinový odpad na obyvateľa na maloobchodnej a spotrebiteľskej úrovni do roku 2030 o polovicu a znížiť potravinové straty v celom výrobnom a dodávateľskom reťazci vrátane pozberových strát“¹.

V prípade textílií sú špecifickými cieľmi: i) zavedenie povinnej rozšírenej zodpovednosti výrobcov pre textílie; ii) zavedenie všeobecných pravidiel nakladania s použitými textíliami a textilným odpadom a iii) boj proti nezákonnej preprave textilného odpadu.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

V pozícii Rady prijatej v prvom čítaní sa plne odráža politická dohoda, ktorú Európsky parlament a Rada dosiahli 18. februára 2025. Komisia podporuje túto dohodu, ktorej hlavné

¹ <https://sdgs.un.org/2030agenda> (pozri cieľ 12.3).

body sú uvedené nižšie.

Znižovanie objemu potravinového odpadu:

- **Pokiaľ ide o úrovne cieľov znižovania objemu potravinového odpadu** [článok 9a ods. 4 písm. a) a b)]: Európsky parlament a Rada akceptovali úrovne cieľov znižovania objemu potravinového odpadu, ktoré navrhla Komisia.
- **Pokiaľ ide o referenčný rok** [článok 9a ods. 4 písm. a) a b) a článok 9a ods. 5]: Európsky parlament a Rada sa dohodli, že ako referenčný bod na znižovanie objemu potravinového odpadu sa bude používať ročný priemer za roky 2021 až 2023, pričom členské štáty budú môcť použiť skorší referenčný rok ako 2021.
- **Pokiaľ ide o korekčný faktor pre cestovný ruch** (článok 9a ods. 5a): spoluzákonnodarcovia sa dohodli na stanovení korekčného faktora na zohľadnenie výkyvov tokov cestovného ruchu.
- **Pokiaľ ide o doložku o preskúmaní do 31. decembra 2027** (článok 9a ods. 7): Európsky parlament a Rada sa dohodli na rozšírení rozsahu pôsobnosti doložky o preskúmaní cieľov znižovania objemu potravinového odpadu tak, aby zahŕňala aj posúdenie a) uskutočniteľnosti stanovenia cieľov znižovania objemu potravinového odpadu na rok 2035; b) vhodných nástrojov na znižovanie objemu potravinového odpadu a strát v prvovýrobe a c) vplyvu zmien v úrovniach výroby potravín na dosahovanie cieľov znižovania objemu potravinového odpadu.
- **Pokiaľ ide o darovanie potravín** (článok 9a ods. 1 druhý pododsek posledná veta): Európsky parlament a Rada sa dohodli na zachovaní dobrovoľného prístupu k darovaniu potravín, pričom sa od členských štátov vyžaduje, aby prijali opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby hospodárske subjekty zohrávajúce významnú úlohu pri predchádzaní vzniku potravinového odpadu a pri jeho vzniku (identifikované jednotlivými členskými štátmi) navrhovali dohody o darovaní s potravinovými bankami a inými organizáciami prerozdeľujúcimi potraviny.

Textílie:

- **Pokiaľ ide o zahrnutie mikropodnikov do vymedzenia pojmu „výrobcovia“:** Európsky parlament a Rada sa dohodli na zahrnutí mikropodnikov do rozsahu pôsobnosti rozšírenej zodpovednosti výrobcov zmenou vymedzenia pojmu „výrobcovia“, ktoré pôvodne navrhla Komisia. V súlade s prioritami Komisie sa zaviedli dôležité zmierňujúce opatrenia, aby sa zabránilo vytváraniu nadmernej dodatočnej administratívnej záťaže pre malé hospodárske subjekty. Európsky parlament a Rada sa dohodli na postupnom zavádzaní mikropodnikov, ktoré by sa do vymedzenia pojmu „výrobcovia“ mali zahrnúť až neskôr, a to stanovením 12-mesačného odkladu od uplynutia lehoty na zriadenie systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov (celkovo 42 mesiacov po nadobudnutí účinnosti pozmeňujúcej smernice). Európsky parlament a Rada sa tiež dohodli na znížení a zjednodušení povinností mikropodnikov v oblasti podávania správ, napr. tým, že každoročne budú nahlasovať len výrobky, ktoré sprístupnili na trhu členského štátu po prvýkrát. Okrem toho bolo zahrnuté odôvodnenie, v ktorom sa uvádza, že finančný príspevok pre takéto organizácie by mal zohľadňovať objem textílií sprístupnených na trhu. Týmto kompromisom sa zväčšuje rozsah rozšírenej zodpovednosti výrobcov a zároveň sa zabezpečujú primerané povinnosti v oblasti podávania správ a finančné príspevky pre mikropodniky s cieľom zachovať spravodlivé trhové podmienky a zabrániť neúmyselným prekážkam vstupu takýchto menších prevádzkovateľov na trh.

- **Pokiaľ ide o ekomoduláciu poplatkov vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov:** spoluzákondarcovia sa dohodli, že okrem kritérií udržateľnosti, ktoré sa majú vymedziť podľa nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov, poskytnú členským štátom možnosť modulovať poplatky v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov vzhľadom na postupy ultrarýchlej a rýchlej módy. Európsky parlament a Rada sa dohodli, že kritériá na moduláciu finančných príspevkov na základe postupov výrobcov, ako je ultrarýchla móda a rýchla móda, sa stanovujú vo vykonávacích aktoch Komisie, ktoré už boli naplánované na vymedzenie kritérií ekomodulácie v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa nariadenia o ekodizajne udržateľných výrobkov.
- **Pokiaľ ide o zmenu vymedzenia pojmu „sprístupnenie na trhu“:** Európsky parlament a Rada sa dohodli, že pôvodné vymedzenie pojmu „sprístupnenie na trhu Únie“ nahradia vymedzením pojmu „sprístupnenie na trhu členského štátu“. Rada a Parlament sa dohodli na vložení odôvodnenia týkajúceho sa trhu Únie (EÚ), s cieľom objasniť, že by sa malo zabrániť plateniu poplatkov v rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov v súvislosti s jedným výrobkom vo viac ako jednom členskom štáte.
- **Pokiaľ ide o časový rámec na transpozíciu smernice:** Európsky parlament a Rada súhlasili s transpozíciou do 20 mesiacov (namiesto 18 mesiacov, ako sa stanovuje v návrhu Komisie) od nadobudnutia účinnosti pozmeňujúcej smernice. Pokiaľ ide o zriadenie systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, Európsky parlament a Rada zachovali lehotu 30 mesiacov od nadobudnutia účinnosti pozmeňujúcej smernice. Cieľom lehoty je zabezpečiť, aby sa členským štátom poskytol dostatočný čas na transpozíciu pozmeňujúcej smernice bez toho, aby sa odložilo zriadenie systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov.
- **Pokiaľ ide o online platformy a povinnosti vyplývajúce z rozšírenej zodpovednosti výrobcov:** Európsky parlament a Rada sa dohodli na vložení odôvodnenia, v ktorom sa objasnia povinnosti vzťahujúce sa na poskytovateľov online platforiem podľa nariadenia (EÚ) 2022/2065 (akt o digitálnych službách) v súvislosti s povinnosťami vyplývajúcimi z rozšírenej zodpovednosti výrobcov. V kompromisnom znení sa takisto objasňuje, že povinnosti vyplývajúce z rámcovej smernice o odpade musia byť v súlade s aktom o digitálnych službách.
- **Pokiaľ ide o zahrnutie hodnotení a doložiek o preskúmaní:** Európsky parlament a Rada sa dohodli, že zahrnú hodnotenia rámcovej smernice o odpade a smernice o skládkach odpadov, ktoré sa majú vykonať do 31. decembra 2029, a to vrátane troch doložiek o preskúmaní s cieľom posúdiť: 1. finančnú kapacitu systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov textílií; 2. možnosť stanoviť ciele v oblasti zberu, opätovného použitia a recyklácie textílií a 3. možnosť predbežného triedenia zmesového komunálneho odpadu pred jeho zneškodnením. V kompromisnom znení sa Komisii poskytuje dostatočný čas na zber údajov týkajúcich sa systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktoré sa majú posúdiť v doložkách o preskúmaní.

4. ZÁVER

Komisia podporuje výsledky medziinštitucionálnych rokovaní, a preto môže súhlasiť s pozíciou Rady v prvom čítaní.